

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่ใช้ภาษาง่ายๆ ตรงไปตรงมา ซึ่งเป็นที่นิยมของประชาชนทั่วไป และได้ขยายวงกว้างออกไปทุกภูมิภาค ส่วนใหญ่สะท้อนถึงสภาพสังคม ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมไทย หลายเพลงมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทย บางเพลงเป็นหลักฐานข้อมูลทางประวัติศาสตร์ สังคมของประเทศ บางเพลงเป็นที่รวมของภูมิปัญญา และทรัพย์สินทางปัญญาของชาวบ้าน ถือเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติที่มีค่าเป็นอย่างยิ่ง

ในปัจจุบันเพลงลูกทุ่งได้รับความนิยมจากประชาชนอย่างกว้างขวาง เนื่องจากเพลงลูกทุ่งมีการใช้ภาษาที่สละสลวย เข้าใจง่าย เมื่อฟังแล้วรู้สึกดีตามเพราะเพลงลูกทุ่งมีเนื้อหาที่ใกล้เคียงกับวิถีชีวิตจริงของคนในสังคม โดยเฉพาะสังคมชนบท

สุกัญญา (2533: 264) ได้กล่าวว่า “เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างความเป็นชาวบ้านกับชาวเมือง” ทั้งนี้เพราะเพลงลูกทุ่งไทยเป็นวัฒนธรรมการบันเทิงที่มีการสืบทอดและพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง สามารถสะท้อนค่านิยม ทักษะคติ ภูมิปัญญาของประชาชนได้อย่างชัดเจน ความนิยมในเพลงลูกทุ่งจึงได้แพร่กระจายกว้างขวางทั่วทั้งประเทศ

ด้านเนื้อหาสาระหรือคำร้องของเพลงลูกทุ่งนั้น โดยมากมักกล่าวถึงชีวิตในแง่มุมต่างๆ ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม รวมทั้งวัฒนธรรมประเพณีของชาวบ้าน ทั้งที่อยู่ในชนบทและที่มาทำงานในเมืองหลวงได้อย่างชัดเจนเป็นการบอกเล่าผู้ฟังอย่างตรงไปตรงมา ฟังแล้วเข้าใจเนื้อหาได้ทันที ทั้งนี้เพราะนักประพันธ์บทเพลงต่างก็เป็นสมาชิกของสังคม การสร้างผลงานจึงย่อมสะท้อนความเป็นไปของสังคมในยุคของตน

ด้านทำนองเพลง แม้ว่าเพลงลูกทุ่งจะใช้เครื่องดนตรีสากลบรรเลง แต่อาจนำลักษณะท่วงทำนองของเพลงพื้นบ้านมาดัดแปลงผสมผสานไว้ได้อย่างไพเราะ ดังนั้นเพลงลูกทุ่งจึงมี

ท่วงทำนองอันหลากหลายของเพลงพื้นบ้านภาคต่าง ๆ ทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ ไว้ได้อย่างกลมกลืน ซึ่งท่วงทำนองเหล่านั้นเป็นที่คุ้นเคยของชาวบ้านอยู่แล้ว

นอกจากนี้ด้านการขับร้อง นักร้องเพลงลูกทุ่งล้วนเป็นผู้ที่มีพื้นเพดั้งเดิมมาจากชนบท จึงขับร้องโดยมีสำเนียงตามแบบพื้นบ้านของแต่ละท้องถิ่นตลอดจนมีลีลาการเอื้อนเสียงและการใช้ลูกคอ (Vibrato) หรือการระริวเสียงได้อย่างไพเราะน่าฟังแตกต่างกันไปเป็นการช่วยเพิ่มรสชาติของบทเพลงให้น่าสนใจยิ่งขึ้นจนกลายเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของการขับร้องเพลงลูกทุ่ง

สิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งของบทเพลงลูกทุ่ง คือ ด้านการใช้ภาษา คำร้องของเพลงลูกทุ่งมักจะใช้ภาษาง่าย ๆ พื้น ๆ คล้ายภาษาพูดของชาวบ้าน มีการใช้คำคล้องจอง คำสัมผัส คำซ้ำ และการใช้คำยืมภาษาต่างประเทศ แต่ไม่มีข้อกำหนดเป็นรูปแบบของฉันทลักษณ์ จึงฟังเข้าใจง่าย ร้องง่าย จำง่าย เพราะบอกเล่ากันอย่างตรงไปตรงมาชื่อ ๆ จริงใจและบางครั้งยังแฝงไว้ซึ่งอารมณ์ขันหรือการเหน็บแนมประชดประชันด้วย ดังนั้น เพลงลูกทุ่งจึงได้รับความนิยมจากประชาชนสืบต่อกันมาหลายยุคหลายสมัยแพร่กระจายกว้างขวางทั่วประเทศมาจนถึงปัจจุบันนี้ ในเพลงลูกทุ่งนั้นการใช้ภาษาลักษณะหนึ่งที่น่าสนใจคือ การนำคำยืมภาษาต่างประเทศมาใช้ในเพลงลูกทุ่งซึ่งมีการนำคำยืมมาใช้อย่างแพร่หลาย ทั้งภาษา อังกฤษ บาลี-สันสกฤต จีน เขมร เช่น

แต่แล้วน้ำใจแฟนพี่ กลับมีแค่เพียงครึ่งทาง พี่ไม่ดังเหมือนดังที่ตั้งตารอ

(เพลงกระเป่าแบนแฟนทิ้ง เอกราช สุวรรณภูมิ ขับร้อง)

คำว่า “แฟน” ในที่นี้หมายถึง ผู้นิยมชมชอบ เช่น แฟนเพลง, แฟนภาพยนตร์, แฟนมวย ผู้ที่เป็นที่ชอบพอรักใคร่, คู่รัก, สามีหรือภรรยา

คำภาษาต่างประเทศที่นำมาแทรกไว้ในบทเพลง มีลักษณะเป็นการทับศัพท์ คือการรับเอาคำภาษาต่างประเทศเหล่านั้นมาใช้โดยวิธีถ่ายเสียง แต่ถอดตัวอักษรด้วยตัวอักษรไทย ส่วนมากเป็นคำ หรือวลี และประโยคง่าย ๆ ที่ทราบความหมายกันโดยทั่วไป แม้คนในระดับชาวบ้านก็สามารถเดาความหมายได้ไม่ยากนัก เพราะปรากฏทางสื่อมวลชนต่าง ๆ อยู่เสมอ

- การใช้คำยืมภาษาอังกฤษ ในบทเพลงลูกทุ่งมีลักษณะใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษแทรกในคำร้อง เช่น

คำยืมภาษาอังกฤษ ได้แก่ กระรัต คอรั๊ปชั่น คลับ ผับ บาร์ ซเล็ค ซอส เซฟ เซ็กส์ คิว บังกะโล บังเกอร์ เบียร์ พาร์ทเนอร์ พาสปอร์ต แฟชั่น แพลต ม็อบ ไมค์ สปีริต สก๊อต คริม ลิปสติค สไตล์ ออกเทน ไชเรน อังเคิล ฮันนิมูล ไอเคียร์ โฮเต็ล เซเว่น อีเลเว่น ดังบทเพลงต่อไปนี้

ความรักของพี่เกิดที่ เซเว่น อีเลเว่น โอ้แม่เนื้อเย็นไม่เห็นใจพี่

(เพลงรักหนี่ที่เซเว่น รุ่ง สุริยา ขับร้อง)

คำว่า “เซเว่น อีเลเว่น” มาจากคำภาษาอังกฤษ Seven Eleven หมายถึง ร้านขายของสะดวกซื้อ เปิดบริการ 24 ชั่วโมง

- การใช้คำยืมภาษาจีน ในบทเพลงลูกทุ่งปรากฏการใช้คำทับศัพท์ภาษาจีนปะปนอยู่ในบทเพลงบ้างส่วนมากจะเป็นคำยืมที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวัน ซึ่งคนทั่วไปสามารถสื่อสารให้เข้าใจกันได้ไม่ยากนัก คำภาษาจีนที่ใช้มีทั้งคำนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ ได้แก่ กิ่ง กัก เกี้ยะ เจ็ง ชีซ่า ซวย ซังเต ซิวจี บ้อ เป๊ะเจียะ เป๊ะโป้ย ล่องจูน เหลาเหย่ ดังบทเพลงต่อไปนี้

กิ่งมาจากชั้วเถา นิ่งสำเภามาจากแดนไกล

(เพลงกิ่งสอนหลาน นื่องมายด์ ขับร้อง)

คำว่า “กิ่ง” เป็นคำนาม หมายถึง ปู่

- การใช้คำยืมภาษาสันสกฤต ถือว่ามีใช้ในเพลงลูกทุ่งยุคปัจจุบัน อย่างมากมาย เช่น

พี่แสนดีใจได้รับจดหมายจากไปรษณีย์ จำหน้าซองถึงพี่สอดของสินนี้ไม่ใช่ใคร

(เพลงจดหมายผิดซอง มนต์สิทธิ์ คำสร้อย ขับร้อง)

คำว่า “ไปรษณีย์” เป็นภาษาสันสกฤต

การศึกษาคำยืมภาษาต่างประเทศในเพลงลูกทุ่งนั้น เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่อีกอย่างหนึ่ง เนื่องจากคำยืมภาษาต่างประเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อการใช้ภาษา และในชีวิตประจำวันของคนไทย จนบางครั้งทำให้คนไทยคิดว่าภาษาเหล่านั้นเป็นภาษาดั้งเดิมของไทย นอกจากนั้นยังจะทำ

ให้เราได้ทราบถึงความนิยมในการเลือกใช้คำยืมภาษาต่างประเทศ ดังได้ยกตัวอย่างให้ทราบ
 ในเบื้องต้น ได้ทราบบริบททางภาษา สำนวน โวหาร ศิลปะการใช้ภาษาในบทประพันธ์เพลงลูกทุ่ง
 เช่น คำที่ก่อให้เกิดอารมณ์ คำสัมผัส คำซ้ำ คำซ้อน คำหลาก คำศัพท์ที่มีความลึกซึ้ง

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าในเพลงลูกทุ่งได้นำคำยืมภาษาต่างประเทศมาใช้จำนวนมาก
 ซึ่งถือว่าภาษาที่ใช้ในเพลงลูกทุ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน ผู้วิจัยเห็นว่
 การศึกษาเรื่องการใช้คำยืมภาษาต่างประเทศในเพลงลูกทุ่งระหว่าง พ.ศ. 2546-2548
 จะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย และผู้ที่สนใจในเรื่องดังกล่าว จึงทำวิจัยเรื่องวิเคราะห์การใช้คำยืม
 ภาษาต่างประเทศในเพลงลูกทุ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเลือกใช้คำยืมภาษาต่างประเทศในเพลงลูกทุ่ง
2. เพื่อศึกษาบริบททางภาษาของคำยืมภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการเลือกใช้คำยืมภาษาต่างประเทศในเพลงลูกทุ่ง
2. ทำให้ทราบบริบททางภาษาของคำยืมภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่ง
3. ทำให้ทราบรากศัพท์และความหมายของคำยืมภาษาต่างประเทศในเพลงลูกทุ่งมากขึ้น
4. ทำให้ผู้ประพันธ์เพลงสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากเรื่องคำยืมภาษาต่างประเทศไปใช้
 ในการประพันธ์เพลงได้อย่างถูกต้อง
5. ทำให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยนำเรื่องการใช้คำยืมภาษาต่างประเทศในเพลงลูกทุ่งไปใช้
 ประกอบการสอนได้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีกำหนดที่จะศึกษาเพลงลูกทุ่งเฉพาะเพลงลูกทุ่งยอดนิยม ปี 2546–
 2548 โดยศึกษารากศัพท์และความหมายของคำยืมภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาบาลีสันสกฤต
 ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาเขมร เฉพาะที่มีในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542

ประมวลศัพท์

เพลงลูกทุ่ง หมายถึง บทเพลงที่มีท่วงทำนอง ลีลา เป็นแบบพื้นบ้าน คำร้องใช้ภาษาและสำนวนโวหารง่าย ๆ มีเนื้อหามุ่งสาระสะท้อนชีวิต สภาพสังคมชนบท และวัฒนธรรมไทย

คำยืม หมายถึง กลไกและกระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในภาษา โดยการนำภาษาหนึ่งมาใช้ในอีกภาษาหนึ่ง

ยอดนิยม หมายถึง การได้รับความชื่นชอบสูงสุด ซึ่งได้รับการลงคะแนนจากสถานีวิทยุ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดไว้ในสถานีวิทยุ F.M.89.25 MHz. นครราชสีมา, F.M.90.50 MHz. จังหวัดนครราชสีมา และ F.M.94.25 MHz. จังหวัดนครราชสีมา

บริบททางภาษา หมายถึง คำหรือข้อความแวดล้อมที่ช่วยให้เข้าใจความหมายของคำบางคำในที่นี้หมายถึงสภาพความรู้สึกทางอารมณ์ที่ปรากฏในภาษาเพลง